

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Bronckhorst 2023

De raad van de gemeente Bronckhorst;

gelezen het voorstel van het college van b en w van 22 augustus 2023;

gelezen het advies van de auditcommissie van 13 september 2023;

besproken in de commissievergadering van 5 oktober 2023;

gelet op artikel 213a Gemeentewet;

Besluit:

1. De “Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Bronckhorst 2023” met de daarbij behorende toelichting vast te stellen.
2. De “Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur, van de gemeente Bronckhorst” (2007) in te trekken.

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- doelmatigheid: de mate waarin een maximale hoeveelheid producten en prestaties is gerealiseerd met een minimale hoeveelheid middelen of een hogere kwaliteit wordt bereikt met een gelijkblijvende hoeveelheid aan middelen;
- doeltreffendheid: de mate waarin de geleverde producten en prestaties bijdragen aan het realiseren van gestelde gemeentelijke beleidsdoelen.

Artikel 2. Onderzoeksfrequentie

Het college voert minimaal één onderzoek per jaar uit naar de doelmatigheid dan wel doeltreffendheid van (een onderdeel van) een organisatie-eenheid van de gemeente of de uitvoering van een taak door de gemeente.

Artikel 3. Voorgenomen onderzoek

Het college meldt in het kader van de actieve informatieplicht ieder jaar voor 31 december aan de raad de onderwerpen van de in het volgende jaar te verrichten onderzoek(en) naar de doelmatigheid en doeltreffendheid. Hierbij wordt globaal aangegeven:

- a. het onderzoekobject;
- b. de reikwijdte van het onderzoek;
- c. de onderzoeksmethode;
- d. de doorlooptijd van het onderzoek;
- e. de wijze van uitvoering van het onderzoek.

Artikel 4. Voortgang en resultaten onderzoeken

Het college rapporteert aan de raad over de voortgang van de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid.

Artikel 5. Verslag en plan van verbetering

1. De onderzoeksresultaten worden vastgelegd in een verslag. Het verslag bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en indien nodig aanbevelingen voor verbetering.
2. Op basis van het verslag stellen burgemeester en wethouders indien nodig een plan van verbetering op.
3. De voortgangsrapportage, het verslag en het plan van verbetering worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden.
4. Het college neemt op basis van het plan van verbetering organisatorische maatregelen.

Artikel 6. Intrekking oude regeling

De Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur, van de gemeente Bronckhorst wordt ingetrokken met terugwerkende kracht op 1 januari 2023.

Artikel 7. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking de dag na bekendmaking met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Bronckhorst 2023.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Bronckhorst in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2023,

*de griffier,
M. Veenbergen*

*de voorzitter,
M. Besselink*

Toelichting

Algemeen

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. Met deze onderzoeken wordt beoogd de transparantie van gemeentelijk handelen te vergroten, en daardoor doelmatiger en doeltreffender te werken en de publieke verantwoording daarover te versterken. Alle zaken die voor een doelmatig en doeltreffend bestuur van belang zijn kunnen daarbij aan de orde komen.

Het college is verplicht de onderzoeken te verrichten en hiervan verslag uit te brengen. De verordening die de raad vaststelt, conform artikel 213a van de Gemeentewet, bevat de kaders voor deze onderzoeken. De raad bepaalt de regels waaraan het college op hoofdlijnen moet voldoen. De raad stelt ook vast hoe hij bij de onderzoeken betrokken wordt en daarover geïnformeerd wordt.

Relatie met lokale rekenkamer

De controle op en de evaluatie van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuur geschiedt primair door het college zelf. Daarnaast doen de lokale rekenkamers onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid en beheer. De rekenkamer kan op grond van het gestelde in artikel 213a, derde lid, van de Gemeentewet gebruik maken van de onderzoeksresultaten van het college. Ook kan de rekenkamer zo nodig een tweede oordeel geven, als ze van mening is dat over een bepaald onderwerp een onafhankelijk oordeel moet worden gegeven.

Artikelgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 2. Onderzoeksfrequentie

De onderzoeken naar de doelmatigheid betreffen onderzoeken naar de uitvoering van het gemeentelijk beleid en beheer van gemeentelijke middelen. Omdat de uitvoering wordt gedaan door de gemeentelijke organisatie, richten deze onderzoeken zich enerzijds op de organisatie-eenheden van de gemeente en anderzijds op de gemeentelijke taken en doelmatigheid in de procesgang. Het voordeel hiervan is dat ook de doelmatigheid van de uitvoering van gemeentelijk beleid en het beheer van middelen door derden wordt onderzocht.

Artikel 3. Voorgenomen onderzoek

De informatie over het voorgenomen onderzoek wordt los aangeboden aan de raad. De raad kan het ter bespreking agenderen, maar het wordt door het college vastgesteld. In lid 2 wordt aangegeven welke elementen onderdeel uitmaken van de informatie.

Onder a

Het onderzoeksobject wordt dusdanig omschreven dat duidelijk aangegeven is wat de afbakening van het onderzoek is. Daarbij worden bij de doelmatigheidsonderzoeken duidelijk de scheidlijnen aangegeven ten aanzien van de te onderzoeken procedures en instrumenten. Bij de doeltreffendheidsonderzoeken worden duidelijk de scheidlijnen met andere beleidsvelden aangegeven.

Onder b

De reikwijdte van ieder onderzoek strekt zich in beginsel uit over alle organen (raad en het college), organisatie-eenheden en instellingen waarvoor de gemeente bestuurlijk verantwoordelijk is of waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd. De reikwijdte kan in het onderzoeksplan worden ingeperkt door het aangeven van het te onderzoeken tijdvak en de te onderzoeken organen, organisatie-eenheden en instellingen. De reikwijdte van onderzoeken moet van tevoren duidelijk worden aangegeven.

Onder c

Hier wordt aangegeven welke onderzoeksmethode per onderzoek wordt gebruikt. Te denken valt aan het meten van de effecten van begrotingsprogramma's, aan de hand van tevoren bepaalde indicatoren. Dat kunnen meetbare en telbare prestaties zijn. Ook kan worden gedacht aan meningspeilingen in enigerlei vorm en andere 'zachtere' meetmethoden. Naast de vraag of de doelstellingen zijn gehaald kan worden onderzocht of dat gebeurd is met een zo efficiënt mogelijk gebruik van middelen. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van benchmarking.

Onder d

Er wordt een inschatting van de duur van het onderzoek gegeven, eventueel onderverdeeld in fasen.

Onder e

Onderzoeken kunnen in opdracht van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd door het ambtelijke apparaat (al of niet met inbreng van deskundigheid van derden) of door derden. Indien de ambtelijke organisatie de onderzoeken uitvoert, zullen in het onderzoeksplan waarborgen dienen te worden ingebouwd, waarmee de onafhankelijkheid van de analyse en/of adviezen ter verbeteringen worden gegarandeerd. Dat betekent dat het onderzoek zelf mag worden uitgevoerd door functionarissen die in hun dagelijks werk betrokken zijn bij het onderzoeksobject. De evaluatie en de aanbevelingen voor verbetering daarentegen moeten zoveel als mogelijk onafhankelijk tot stand komen en uitgevoerd worden door functionarissen die niet in hun dagelijks werk betrokken zijn bij het onderzoeksobject.

Artikel 4. Voortgang en resultaten onderzoeken

De stand van zaken rapporteren over de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur en de uitputting van bijbehorende budgetten in de jaarstukken vindt, zoals hier beschreven staat, alleen plaats wanneer er daadwerkelijk relevante informatie is te delen. Ook kan er gekozen worden voor andere vormen van rapporteren van de stand van zaken indien hier aanleiding toe is.

Artikel 5. Verslag en plan van verbetering

Eerste lid

Met de onderzoeken beoogt de gemeente de transparantie van gemeentelijk handelen te vergroten en de publieke verantwoording daarover te versterken. De bevindingen van de onderzoeken worden schriftelijke gerapporteerd aan de raad in een verslag.

Systematische aandacht voor doelmatigheid en doeltreffendheid impliceert ook het doel om te leren, om te denken over en te streven naar verbetering, daarom is in deze verordening opgenomen dat evaluatie en aanbevelingen voor verbetering onderdeel zijn van het verslag.

Tweede lid

Bedrijfsvoering is een zaak van het college. Het college bepaalt dan ook of op basis van de onderzoeksresultaten het nodig is een plan van verbetering op te stellen. Het plan wordt – indien van toepassing – opgesteld door het college.

Derde lid

Het plan van verbetering wordt uiteraard ook ter kennisgeving aan de raad gestuurd.

Vierde lid

Tot slot volgt dat een plan van verbetering moet leiden tot actie. Het college neemt de organisatorische maatregelen tot verbetering.